

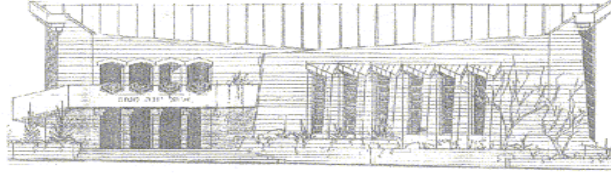
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת
ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

דרשת כל נדרי תש"ע

מאת הרב דוד אברהם ספקטור

גמר חתימה טובה וברוכים הבאים לכל האורחים. בשעה הזו העם כולו מכונס ביותר מ-10,500 בתי כנסת וגם במתנסי"ם, באולמות, באוהלים וב-23 בתי כנסת הקבועים בקיבוצי התק"ס. בשעה הזו אין קהילות קהילות אלא יש קהילה אחת ששמה קהילת קודש עם ישראל. השם הזה ק"ק עם ישראל פגשתי לראשונה הקיץ כאשר בקרתי עם המשפחה במוזיאון השואה בקיבוץ לוחמי הגטאות ליד עכו. ראיתי שם תמונה שצולמה בחדש מאי 1945 בעת שחרור הולנד מהכיבוש הנאצי. בצילום רואים רכב גדול שמגיע למחנה וסטרבורג (Westerbork), שדרכו עברו רוב יהודי הולנד למחנות השמדה, כולל קרובי וביניהם הסבתא רבא יוכבד מרים ובתה רוזא הי"ד שנספו במחנה סוביבור. על הרכב הגדול הזה כתוב באותיות עבריות ק"ק, קהילת קודש עם ישראל. ותחת זה באנגלית מצד שמאל synagogue ומצד ימין ambulance ובאמצע ביניהם מגן דוד. תחת זה כתוב באותיות עבריות: שלום עליכם! תגידו, היש בטוי יותר מוחשי לדברי חז"ל שכל ישראל ערבים זה לזה? רבות למדתי שם במוזיאון בקיבוץ לוחמי הגטאות. וגם ילדי. אחרי שעוברים שלוש קומות מלאים עם חושך השואה נכנסים למעלית הזמן ולוחצים על כפתור 3 ומגיעים לגג של בנין. שם רואים באור יום בתצפית מרהיבה איך שרידי השואה קמו מחדש בארץ ישראל והקימו את קיבוץ הזה ושאר הישובים והערים מסביב. אחי ורעי, זכינו ואנו חיים בדור של תשובה לארץ ישראל. כמעט ששה מליון יהודים חיים היום בארץ ישראל. מדינת ישראל היא באמת קהילת עם ישראל ומצוה לומר בתוכה אחד לשני 'שלום עליכם', כפי שהיה כתוב על בית הכנסת הרכוב במחנה וסטרבורג ובפרט ביום הכיפורים אף שיש פה ושם עוד מתחים בין ציבורים ואישים שונים. חכמינו אמרו, שעל אף כל התפילות המרוממות, אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו. זה הזמן להתחיל דף חדש אחד כלפי השני. לפעמים יחסים בין שני בני אדם עולים על שרטון. לפעמים זה בין חברים, לפעמים זה קורה בין איש לאשתו, לפעמים בין הורים לילדים, לפעמים בין שני שותפים לעסק. קשה לבקש סליחה. "אני אבקש סליחה, שהוא יבקש סליחה. הוא הבעיה, לא אני." וכך אומר גם הצד השני: "מה פתאום שאשפיל את עצמי ואבקש סליחה. אני בסדר גמור, היא פגעה בי ואני לא עשיתי לה כלום, אפילו לא הבאתי לה פרחים ומתנה קטנה ולא אמרתי לה שום מחמאה!" מה שברור: כך יום הכיפורים לא מכפר. היום הזה לא נקרא יום כיפור אלא יום הכיפורים. יש צורך בהרבה כיפורים, בהרבה שיחות נפש ויחס מפרגן וחיובי כדי שבאמת ירצה את חברו. על הקושי של בקשת סליחה כבר מסופר בתלמוד (במסכת יומא פז): ר' ירמיה שפגע בר' אבא, הלך אליו לבקש ממנו סליחה. אבל כשהגיע ר' ירמיה לביתו של ר' אבא לא היה לו האומץ והכוחות הנפשיים לדפוק על הדלת ולבקש מר' אבא סליחה. בינתיים התיישב ר' ירמיה על מפתן הדלת ובתוך הבית עשתה העוזרת של ר' אבא ספונג'יה וכמנהג הספונג'יה פתחה הדלת וזרקה את הדלי עם המים המלוכלכים חוצה, ישר בלי לשים לב על ראשו של ר' ירמיה. והוא קורא בקול בצער: "עשאוני כאשפה" ומוסיף פסוק מתהילים (קיג) "מאשפות ירים אביון". גם ר' אבא שהיה בתוך הבית שמע את קולו של ר' ירמיה והבין איזו טעות ופגיעה קרתה כאן ומיד ניגש לר' ירמיה לבקש ממנו סליחה ומתוך כך גם ר' ירמיה בקש סליחה ממנו והם התפייסו זה עם זה. אכן אם באמת רוצים אפשר לבקש סליחה, אפשר להתפייס ואפשר לומר אחד לשני 'שלום עליכם' ובפרט ביום הכיפורים. לפעמים יש מצב שהשני נמצא בבור עמוק וקשה לעזור לו, יש שמעדיפים אז לנתק קשר ולהתעלם ממי שהיה אתמול חבר והיום נפל עמוק. לא כך ראובן שחיפש את אחיו יוסף בבור ושב אליו (בראשית לו, כט) וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר. ומובא במדרש (בראשית רבה פד, יט): "אמר לו הקב"ה מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה." זו תשובה אמיתית כשאח הבכור שב אל אח הצעיר שנמצא עכשיו בצרה עמוק בבור. כמה היום אנו זקוקים לתשובה מסוג כזה, כאשר יש אחים בבור, גלעד שליט, יונתן פולרד ועוד אחים רבים שנמצאים בצרה. נתפלל יחד לה' ובאמת גם נשוב אליו. רבות למדתי בתחום הזה מאחי ואחיותי בקיבוץ צרעה, שהשנה לראשונה סוגרים את הבריכה ביום הכיפורים. אין לי ספק שחלק מהתפילות שאנו מתפללים כאן בתשליל לא מגיעים לבריכות דגים של צרעה אלא נופלים במקום טוב באמצע הקיבוץ. לפני כמה ימים הם ציינו שנה לקיום של תפילה של קבלת שבת בבית הכנסת של הקיבוץ, שכולל גם 20 דקות של דברי תורה והלכה. בליל הסליחות הראשון היינו שלוש שעות בקיבוץ והצימאון לתורה הוא גדול. למדתי מהם שאין יאוש בעולם כלל ויש כתובת בשמים ויש אבא שאפשר לדבר אליו. ילדה בקיבוץ, בגיל 9 עם מחלה מסוכנת מאד התרפאה בין השאר בזכות תפילת-רבים של שלושים חברי קיבוץ כל ליל שבת וחג ובזכות מטבח שהפך לכשר למהדרין ובזכות שמירת שבת כהלכתה וחיי משפחה טהורים. ביום כיפורים זה הם המודל לחקוי בשבילי ובשביל רבים: לא להסתפק בקיים אלא להוסיף אור. אחי ורעי נתפלל יחד בשמחה שנוכח להיחתם ביום כיפורים זה כולנו עם עם ישראל בספר חיים טובים, בספר פרנסה טובה בלי אבטלה, בספר רפואה שלמה בלי שפעת והעיקר בספר גאולה שלמה במהרה בימינו.